

Een rijk bezit

In groep 3 leert een kind rekenen tot tien. Voor de meesten is dat niet zo moeilijk. Een uur rekenen per dag is vijf uur per week. In die tijd ben je als kind steeds met dezelfde tien getallen bezig. Of elf, als je de nul meetelt. Dat worden goede bekenden van je, figuren met een vaste betekenis. Je gaat ook steeds vaker een som herkennen, net zoals dat met woordjes gebeurt. Op $3 + 3 =$ weet je al gauw het antwoord uit je hoofd. En zo gaat dat met steeds meer sommen. Je hoeft niet meer te tellen of te rekenen, je schrijft het in een keer op. Heerlijk, als dat zo gaat.

Maar in een klas zijn er geregeld een of twee kinderen bij wie die ontwikkeling naar 'automatisch' weten niet volgens het geijkte plan verloopt. Zo'n kind ontwikkelt niet vanzelf dat gevoel van herkenning. $3 + 3 = ?$ Het geheugen zwijgt.

Hoe help je een kind in dat geval?

Door te proberen om die sommen op een andere manier in dat geheugen te krijgen. Die manier heet: memoriseren. Je kunt het ook inprenten noemen. Of: uit het hoofd leren.

Hoe gaat dat in zijn werk?

Laten we eerst eens kijken waaruit de taak precies bestaat. We beginnen met de plus. Als we de $+ 0$ niet meerekenen, dan bestaan er in totaal vijftig verschillende plussommen tot

10. Het begint bij $1 + 1 = 2$, en eindigt met de sommen waar 10 uit komt. Die moeten stuk voor stuk van buiten worden geleerd.

Dat ga je doen in heel kleine porties tegelijk, zeg drie sommen per week.

We beginnen met de kleinste. Dat zijn de sommen met 2 en 3 als uitkomst.

$1 + 1 = 2$, $2 + 1 = 3$ en $1 + 2 = 3$. Elke dag even samen repeteren. Je zult zien: het antwoord komt steeds sneller en automatischer.

Als de sommen die je geoefend hebt feilloos worden gekend, streep je ze af op de sommenkaart. Hoera, die zijn

Zo'n kind ontwikkelt niet vanzelf dat gevoel van herkenning. $3 + 3 = ?$ Het geheugen zwijgt.

binnen. De week daarop gaan we ook de drie sommen met uitkomst 4 uit het hoofd leren. Dat zijn $1 + 3 = 4$, $2 + 2 = 4$ en $3 + 1 = 4$. En zo pakken we er elke week drie nieuwe sommen bij. Is dit dom werk? Nee, dit is mooi en nuttig werk. Want een geheugen vol sommen is een rijk bezit.

Dr. Marisca Milikowski is rekenskundige en heeft samen met haar man een praktijk voor rekenen en dyscalculie (www.rekencentrale.nl). In Balans Magazine vertelt zij regelmatig over ervaringen met kinderen met rekenproblemen.